

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 24 november 2020
Portefeuillehouder(s) : Burgemeester
Portefeuille(s) : Openbare orde en veiligheid
Contactpersoon : H. de Gooijer
Tel.nr. : 8824
E-mailadres : gooijer.h@woerden.nl

Onderwerp:

Herziening van de wet Bibob en actualisatie van het Bibob-beleid

---

Kennisnemen van:

De herziening van de wet Bibob en de gekozen koers ten aanzien van het Bibob-beleid.

Inleiding:

Sinds 1 augustus 2020 is de wet Bibob gewijzigd. De reikwijdte van de wet is verbreed, en de bevoegdheden van de toetsende bestuursorganen (hier: zowel de burgemeester als het college) zijn eveneens uitgebreid. Al voor deze wetswijziging was al opdracht gegeven het Bibob-beleid van de gemeente Woerden te actualiseren – de wetswijziging wordt hier op natuurlijke wijze in meegenomen.

Tijdens de begrotingscommissie van 28 oktober 2020 zijn vragen gesteld over de stand van zaken van het Bibob-beleid. Voorliggende raadsinformatiebrieff heeft tot doel u over zowel de wetswijziging als de aankomende herziening van het beleid te informeren.

Kernboodschap:

De wet

De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet Bibob) creëert sinds 2003 een bestuursrechtelijk instrument dat het mogelijk maakt om in te grijpen bij een ernstig gevaar, bijvoorbeeld een vergunning die wordt misbruikt voor criminele activiteiten. Dan kan een verleende vergunning worden ingetrokken of een vergunningsaanvraag worden geweigerd. Zo wordt voorkomen dat de overheid ongewenst criminaliteit faciliteert en worden bonafide andere ondernemers beschermd tegen oneerlijke concurrentie.

Middels een vragenlijst kan de aanvrager bevroegd worden op belangrijke punten, zoals financiering, antecedenten en bedrijfsvoering. Tevens hebben bestuursorganen de mogelijkheid om open en gesloten bronnen te bevroegen, ter controle van en aanvulling op de antwoorden uit de vragenlijst. Zijn er twijfels maar komen ze er zelfstandig niet uit, dan kan er opgeschaald worden naar het Landelijk Bureau Bibob (LBB), welke uitgebreidere bevoegdheden heeft en het bestuursorgaan van advies voorziet.

Luidt het advies ernstig gevaar, dan wordt een (ver)gunning geweigerd. Bij een mindere mate van gevaar kunnen aanvullende voorwaarden aan een vergunning worden verbonden die het risico op misdrijven inperken. Bij geen gevaar zijn er geen indicaties van misstanden.

De herziening

Over de jaren heen zijn er herzieningen en uitbreidingen geweest. Met ingang van 1 augustus 2020 heeft de meest recente uitbreiding plaatsgevonden, ter ondersteuning van de ondermijningsaanpak. Sinds die datum vallen meer besluiten onder de wet - (nagenoeg) alle beschikkingen.

Tevens hebben bestuursorganen meer mogelijkheden voor een eigen onderzoek. Voorheen mocht enkel de aanvrager/wederpartij bevestigd worden bij de gesloten bronnen. Voor het toetsen van vermogensverschaffers of een schijnbaar structureel samenwerkingsverband moest opgeschaald worden naar het LBB. Tegenwoordig is het in deze situaties mogelijk om zelfstandig justitie te bevragen.

Een evenzo belangrijke wijziging is dat het LBB nu bestuursorganen kan tippen. Als een aanvrager bij een andere gemeente is afgewezen na consultatie bij het LBB, en het LBB komt erachter dat ze het nu bij ons proberen, dan kunnen zij ons tippen. Zelfs zonder dat de burgemeester of het college actief bij het LBB advies inwint.

Actualiseren beleid

De wet Bibob kan in het licht van de aanpak van ondermijning bezien worden. Het waakt voor de integriteit van de overheid door te voorkomen dat deze ongewild meewerkt aan het faciliteren van criminaliteit. Het effect is dat het de integriteit van de markt eveneens versterkt.

Wij, in de hoedanigheid van zowel het college als de burgemeester als eigenstandige bestuursorganen, hebben nog voor de inwerkingtreding van de uitbreiding van de wet, aangegeven toe te willen naar een herziening van het beleid. Waar momenteel slechts coffeeshops, seks- en horecaverunningen expliciet genoemd staan in het beleid, moet in de nieuwe versie de volledige reikwijdte van de wet gedekt worden. Dus ook onder andere subsidies, omgevingsvergunningen en aanbestedingen zouden expliciet in het beleid genoemd moeten worden.

Per vakgebied of branche is, in samenspraak met de vakafdelingen, gekeken wat handig is met betrekking tot de intensiteit van toetsen. De smaken variëren tussen:

- Signaalgestuurd. Toetsen wanneer er aanleiding toe bestaat, zoals vanwege nieuwsberichten, professionele informatie van boa's of politie. Maar ook bij subtielere signalen zoals een onduidelijke financiering of opvallende bedrijfsstructuur.
- Drempelwaarde. Bouwvergunningen zouden bijvoorbeeld vanaf een bepaalde drempelwaarde automatisch goetst kunnen worden.
- Risicobranche. Een 100% toets bij aangewezen branches. Voor de horeca geldt dit nu al. Van deze branche is het bekend dat ze vatbaar is voor criminele activiteiten zoals witwassen. Ook in deze tijden van corona wordt opgeroepen waakzaam te zijn voor de invloed van malafide geldschietters bij ondernemers die in zwaar weer verkeren.

Op bovenstaande differentiatie was de initiële actualisatie van het beleid toegeschreven, met een meerjarige implementatie, en een vrijgemaakte Bibob-coördinator. Inmiddels wordt de ambitie getemporeerd. Vanwege de druk op de begroting is ervoor gekozen om voor nu de actualisatie te beperken tot de reikwijdte van de wet. Horeca, coffeeshops en seksinrichtingen (voor zover van toepassing) behouden een 100% toets. De andere gunningen en beschikkingen worden daarentegen enkel onderzocht als daar aanleiding toe is (signaalgestuurd). De aanvullende bevoegdheden die voortvloeien uit de uitbreiding van de wet worden automatisch in meegenomen in het werkproces.

Door deze beperktere inzet is het niet langer noodzakelijk een Bibob-coördinator vrij te maken. In plaats daarvan blijft deze taak belegd bij team Openbare Orde en Veiligheid.

Aanvullende uitgangspunten

We beseffen ons dat een Bibob-onderzoek intensief is voor de aanvragende partij. Daarom maken we onderscheid tussen "lichte" en "zware" toetsen. Dit onderscheid is niet absoluut, maar bij een lichte toets wordt gekeken naar ontvankelijkheid en opvallende zaken. Is alles compleet en zijn er geen opvallendheden, dan wordt de toets afgerond. Komen er echter tegenstrijdigheden of opvallende zaken naar voren, dan verdient de casus nadere aandacht en kunnen aanvullende stukken worden opgevraagd. Dan wordt de toets als het ware "verzwaard".

Hand in hand met dit onderscheid wordt nader gekeken naar het Bibob-formulier. Onderzocht wordt of de vragenlijst eenvoudiger kan. Met minder vragen vanuit, of werk voor, de ondernemer tot gevolg en een

soepeler proces als eindresultaat. Onder het mom van “leuker kunnen we het niet maken, wel makkelijker.”

Financiën:

N.v.t.

Vervolg:

Begin dit jaar was het eigen beleid tekstueel vrijwel rond. Omdat het de herziening van de wet meer inhoudelijke dan beleidsmatige veranderingen met zich mee zou brengen was het voornemen hier niet op te wachten. Sinds de uitbraak van corona is er geen kans meer geweest verder te gaan met de aanpassing van het beleid – inclusief het definitief afstemmen met de betrokken vakafdelingen.

Inmiddels is de wet in werking getreden. Om gemeenten te ondersteunen met Bibob is het RIEC (Regionaal Informatie- en ExpertiseCentrum) bezig de wijzigingen van de wet te vatten in een nieuw modelbeleid. Uiterlijk eind december 2020 wordt deze leidraad verwacht. Het eigen beleid zal hieraan worden getoetst, en samen met de betrokken vakafdelingen tot afronding worden gebracht. Verwacht wordt dat deze in het eerste kwartaal van 2021 door het college en de burgemeester vastgesteld kan worden.

Bijlagen:

N.v.t.

Secretaris

M.H. Brander

Burgemeester

V.J.H. Molkenboer